

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

ZKA

ZYRA KOMBËTARE E AUDITIMIT
NACIONALNA KANCELARIJA REVIZIJE
NATIONAL AUDIT OFFICE

IZVEŠTAJ REVIZIJE GODIŠNJIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA OPŠTINE SKENDERAJ ZA 2024. GODINU

Priština, juni 2025

SADRŽAJ IZVEŠTAJA

- 1 Mišljenje revizije
- 2 Nalazi i preporuke
- 3 Sažeta informacija o planiranju i izvršenju budžeta
- 4 Napredak u sprovođenju preporuka

Dodatak I: Pismo potvrde

Dodatak II: Objasnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR i drugih delova Godišnjeg Izveštaja

Ovaj izveštaj je prevod sa orginalne verzije na Albanskom jeziku. Uslućaju nedosletnosti provladava verzija na Abanskom jeziku.

1 Revizorsko mišljenje

Završili smo reviziju finansijskih izveštaja opštine Skenderaj za godinu koja se završava 31. decembra 2024. godine, u skladu sa Zakonom o Nacionalnoj Kancelariji Revizije Republike Kosova i Međunarodnim Standardima Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Revizija je izvršena prvenstveno kako bi nam omogućila da izrazimo mišljenje o finansijskim izveštajima i zaključak o usaglašenosti sa nadležnim organima.¹

Kvalifikovano mišljenje o finansijskim izveštajima

Završili smo reviziju godišnjih finansijskih izveštaja opštine Skenderaj (OS), koji sadrže izveštaj o primanjima i uplatama u gotovini, izveštaj o izvršenju budžeta i beleške objašnjenja o finansijskim izveštajima, uključujući rezime značajnih računovodstvenih politika i ostale izveštaje², za godinu koja se završila 31. decembra 2024.

Prema našem mišljenju, osim uticaja pitanja opisanih u paragrafu Osnova za kvalifikovano mišljenje, Godišnji Finansijski Izveštaji opštine Skenderaj, predstavljaju istinitu i realnu sliku u svim materijalnim aspektima, u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva za Javni Sektor, prema računovodstvu zasnovanom na gotovini, Zakonom br. 03/L-048 o upravljanju javnim finansijama i odgovornosti (sa izmenama i dopunama) i Uredba Ministarstva finansija br. 01/2017 o godišnjem finansijskom izveštavanju budžetskih organizacija.

Osnova za kvalifikovano mišljenje

- B1 Troškovi u iznosu od 937.133€ plaćeni su i registrovani u neadekvatnim ekonomskim kategorijama.
- A1 Nefinansijska imovina prikazana u godišnjim finansijskim izveštajima potcenjena je za 120.806€.
- B2 Vrednost nepredviđenih obaveza prikazanih u godišnjim finansijskim izveštajima precenjena je za 113.072€.

Opširnije vidi potpoglavlje 2.1 Pitanja koja utiču na revizorsko mišljenje.

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'. U skladu sa ONISA-P-10, MSVIR 130, Etički kodeks NKR-a kao i drugim relevantnim zahtevima za reviziju GFI budžetskih organizacija, NKR je nezavisna od Opštine. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni za osiguranje osnovu za mišljenje.

Zaključak o usklađenosti

Izvršili smo reviziju da li su prateći procesi i transakcije u skladu sa utvrđenim revizorskim kriterijumima koji proizilaze iz zakonske regulative koja se primenjuje na subjekt revizije u kontekstu korišćenja finansijskih sredstava.

Prema našem mišljenju, pored uticaja pitanja opisanih u odeljku Osnova za mišljenje usklađenosti, transakcije izvršene u procesu izvršenja budžeta opštine Skenderaj bile su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa određenim kriterijumima revizije koji proizilaze iz zakonodavstva primenljivog na subjekat revizije u kontekstu upotrebe finansijskih sredstava.

Osnova za zaključak

- A2 Nedostaci u upravljanju ugovorom sa fiksnom cenom;
- B3 U 16 slučajeva, fakture u vrednosti od 449.008€ nisu plaćene u zakonskom roku od 30 dana od dana prijema;
- A3 U četiri (4) slučaja bilo je slabosti u procesima subvencionisanja NVO-a, a jedan (1) slučaj kod pojedinačnih korisnika;
- A4 U jednom slučaju, izvršenje ugovora u iznosu od 22.000€ nije izvršeno u roku određenom u tenderskom dosjelu.
- A5 Opština nije uspela da potvrdi najmanje 20% oporezivih nekretnina u toku godine;
- B4 Za devet (9) završenih ugovora o radovima, učinak izvođača radova nije procenjen u modulu za upravljanje ugovorima na platformi e-Nabavke.

Opširnije vidi potpoglavlje 2.2 Pitanja koja utiču na zaključak o usklađenosti

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije Vrhovnih Institutacija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'. U skladu sa ONISA-P-10, MSVIR 130, Etički kodeks NKR-a kao i drugim relevantnim zahtevima za reviziju GFI budžetskih organizacija, NKR je nezavisna od Opštine. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni za osiguranje osnovu za zaključak.

Odgovornosti Menadžmenta i upravnih organa o godišnjim finansijskim izveštajima

Predsednik Opštine je odgovoran za pripremu i realnu prezentaciju finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva u Javnom Sektoru - Finansijsko Izveštavanje zasnovano na Računovodstvu Gotovine. Takođe, Predsednik Opštine odgovoran je za uspostavljanje unutrašnjih kontrola, za koje utvrdi da su neophodne kako bi se omogućilo sastavljanje finansijskih izveštaja, bez pogrešnog prikazivanja materijalnih izveštaja izazvanih bilo prevarom ili greškom. To uključuje ispunjavanje zahteva koji proizilaze iz Zakona br. 03/L-048 o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornosti (sa dopunama i izmenama) i Uredba br. 01/2017 o Godišnjem Finansijskom Izveštavanju Budžetskih Organizacija.

Predsednik Opštine je odgovoran za obezbeđivanje nadzora nad postupkom finansijskog izveštavanja Opštine Skenderaj.

Odgovornosti Menadžmenta o Usklađenosti

Menadžment opštine Skenderaj je takođe odgovoran za korišćenje finansijskih sredstava opštine Skenderaj u skladu sa Zakonom o upravljanju javnim finansijama i odgovornošću i svim ostalim važećim pravilima i propisima.³

Odgovornost Generalnog Revizora za reviziju GFI

Naši ciljevi su da pružimo razumno uverenje da finansijski izveštaji u celini ne sadrže materijalno značajne pogreške, bilo zbog prevare ili greške, i da izdajemo/izradimo revizorski izveštaj koji uključuje naše mišljenje. Razumna sigurnost je visoki stepen sigurnosti međutim ne garantuje da će revizija koja se vrši u skladu sa MSVIR uvek identifikovati materijalno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešna prikazivanja se mogu pojaviti usled prevare ili greške a smatraju se materijalnim ukoliko, pojedinačno ili u grupi, razumno očekuje da utiču u ekonomskim odlukama korisnika koje se donose na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Naš cilj je takođe da izrazimo revizorsko mišljenje o usklađenosti relevantnih vlasti Opštine Skenderaj sa svim primenljivim politikama Opštine Skenderaj, pravilima i propisima u vezi sa korišćenjem finansijskih resursa revidirane Organizacije.

Kao deo revizije u skladu sa Zakonom o NKR i ISSAI, vršimo profesionalnu presudu i održavamo profesionalni skepticizam tokom cele revizije. Mi takođe:

- Identifikujemo i procenimo rizike od materijalno značajnih pogrešnih prikazivanja finansijskih izveštaja, bilo zbog prevare ili greške, izradimo i izvršimo revizorske postupke koji odgovaraju na te rizike, i pribavimo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da obezbedimo osnovu za naše mišljenje. Rizik od ne otkrivanja materijalno značajnih pogrešnih navoda koji nastaju kao rezultat prevare veći je od

onog koji je rezultat greške, jer prevara može uključivati manipulaciju, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje unutrašnjih kontrola.

- Identifikujemo i procenimo rizike neusklađenosti sa vlastima, bilo zbog prevare ili greške, izradimo i izvršimo revizorske postupke koji su odgovorni za te rizike, i pribavimo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da pruže osnovu za naš zaključak o usklađenosti sa vlastima. Rizik od ne otkrivanja materijalno značajnih pogrešnih navoda koji nastaju kao rezultat prevare veći je od onog koji je rezultat greške, jer prevara može uključivati manipulaciju, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje unutrašnjih kontrola.
- Osiguramo da razumemo unutrašnju kontrolu relevantnu za reviziju, radi izrade revizorskih postupaka koji su prikladni, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efektivnosti interne kontrole Opštine Skenderaj.
- Procenimo prikladnost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procena i povezanih otkrivanja izvršene od strane menadžmenta.
- Procenimo ukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, da bi se osigurali da finansijski izveštaji prikazuju transakcije i osnovne događaje realno i tačno.

Između ostalog, komuniciramo sa menadžmentom i odgovornima za upravljanje, i u vezi sa obimom i vremenom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje identifikujemo tokom revizije.

Od pitanja koja su preneta menadžmentu, identifikujemo ona pitanja koja su bila najrelevantnija u reviziji finansijskih izveštaja tekućeg perioda i koja se smatraju ključnim revizorskim pitanjima. Izveštaj revizije objavljuje se na veb stranici NKR-a, sa izuzetkom informacija koje su klasifikovane kao osetljive ili zbog drugih zakonskih i administrativnih zabrana, u skladu sa važećim zakonodavstvom.

2 Nalazi i preporuke⁴

Tokom revizije, primetili smo oblasti za poboljšanje, uključujući unutrašnju kontrolu, koje su predstavljene u nastavku za vaše razmatranje u obliku nalaza i preporuka. Ovi nalazi i preporuke imaju za cilj da izvrše neophodnu ispravku finansijskih informacija predstavljenih u finansijskim izveštajima, uključujući obelodanjivanja u obliku objašnjenja, i da poboljšaju unutrašnje kontrole u vezi sa finansijskim izveštavanjem i usklađenošću sa vlastima u vezi sa upravljanjem sredstvima javnog sektora. Pratićemo (razmotriti) ove preporuke tokom revizije sledeće godine.

Unutrašnje kontrole tokom procesa finansijskog izveštavanja moraju biti napredne. Potrebna su poboljšanja u pripremi godišnjih finansijskih izveštaja i obelodanjivanju objašnjenja o nepredviđenim obavezama i nefinansijskoj imovini. Što se tiče usaglašenosti, potrebna su poboljšanja u registraciji plaćanja u relevantnim kategorijama, pravilnom upravljanju i blagovremenom sprovođenju javnih ugovora, blagovremenom plaćanju obaveza prema ugovaračima, procesima upravljanja subvencijama i imovinom, upravljanju porezom na imovinu i blagovremenoj naplati poreza za građevinske dozvole.

Ovaj izveštaj je rezultirao sa jedanaest (11) preporuka, od kojih šest (6) su nove preporuke, četiri (4) ponovljene, i jedna (1) delimično ponovljena

Što se tiče statusa preporuka iz prethodne godine i stepena njihove implementacije, vidi poglavje 4.

2.1 Pitanja koja utiču na mišljenje revizije

Pitanje B1 - Klasifikacija troškova u neadekvatne ekonomске kategorije

Nalaz

Finansijsko pravilo br. 01/2013/MF-Troškovi javnog novca, član 18., stav 3, propisuje da rashodi treba da imaju adekvatne kodove, određene Administrativnim uputstvom o planu računovodstva. Sa računovodstvenim planom ISFUK-a, pravilno su definisane ekonomске kategorije i odgovarajući kodovi iz kojih treba izvršiti isplate troškove prema svakoj vrsti.

Rezultati testiranja utvrdila su da isplate u ukupnom iznosu od 937.133€ nisu klasifikovane u odgovarajuću ekonomsku kategoriju. Pogrešne klasifikacije rezultirale su sledećim ekonomskim kategorijama:

- Za troškove koji se odnose na kategoriju plata i dnevница, koji se odnose na isplate za kolektivni ugovor radnika u obrazovanju, 769.465€ isplaćeno je iz budžeta kategorije kapitalnih investicija, a 92.692€ iz budžeta roba i usluga; i
- Za troškove školske opreme i laboratorijskog materijala, koji po prirodi spadaju u kategoriju roba i usluga, iz budžeta za kapitalne investicije plaćeno je 74.976€.

Takođe, uzorak/uplata u iznosu od 35.000€ obrađen od strane Trezora, iz sudske odluke, opština nije uspela da nam dostavi slučaj.

To je bilo zbog isplata iz trezora kao rezultat sudske odluke vezanih za kolektivni ugovor za radnike u obrazovanju, kao i pogrešnog planiranja budžeta. Iako je razlog za nepružanje dokaza rezultat neuspeha opštine da na vreme zatraži ova pitanja Trezoru i kašnjenja Trezora u odgovoru.

Uticaj

Evidentiranje troškove iz budžeta neadekvatnih ekonomskih kategorija onemogućava pravično i tačno izveštavanje o finansijskim informacijama o Troškovima u PVF. Korišćenje budžeta kapitalnih investicija za plaćanje troškova koji se odnose na druge ekonomске kategorije, otežava realizaciju kapitalnih projekata na vreme i pravilno.

Preporuka B1

Predsednik treba da obezbedi da se Troškovi planiraju u odgovarajućim budžetskim izdvajanjima ili da se sredstva preraspodeljuju tako da se plaćanje i registrovanje troškove vrši po odgovarajućim ekonomskim kategorijama.

Odgovor rukovodstvo entiteta (slažu se).

Pitanje A1 - Precenjivanje nepredviđenih obaveza u godišnjim finansijskim izveštajima

Nalaz Uredba MF. br. 01/2017 o godišnjem finansijskom izveštavanju od strane BO, član 6., propisuje da OB vodi tačnu, potpunu, ažurnu računovodstvenu evidenciju i u skladu sa važećim zakonodavstvom, za sve finansijske i druge nefinansijske informacije.

Vrednost nepredviđenih obaveza u godišnjim finansijskim izveštajima precenjena je za 113.072€, jer je u registru identifikovano devet predmeta za koje je opština sklopila sporazum sa tužiocima, a predmeti na suđu su ocenjeni konačnom odlukom i nastavkom izvršnog postupka, kao i u drugom slučaju vrednost spora nije ispravno prikazana.

To je bilo zbog nemara u ažuriranju informacija u registru za nepredviđene situacije i finansijskoj prezentaciji.

Uticaj Neuspeh da se blagovremeno ažurira registar nepredviđenih obaveza doveo je do precenjivanja nepredviđenih obaveza i njihovog pogrešnog prikazivanja u godišnjim finansijskim izveštajima.

Preporuka A1 Predsednik mora da obezbedi da se lista nepredviđenih obaveza ažurira blagovremeno, i da slučajevi za koje su sklopljeni sporazumi između tužioca i opštine, koji su u postupku izvršenja, nisu predstavljeni kao nepredviđene obaveze.

Odgovor rukovodstvo entiteta (slažu se).

Pitanje B2 – Potcenjivanje imovine u godišnjem finansijskom izveštaju

Nalaz Uredba MF-br. 02/2013 o upravljanju nefinansijskim sredstvima u budžetskim organizacijama, član 6.3 predviđa da kapitalna imovina mora biti registrovana u ISFUK, dok nekapitalna imovina i zalihe moraju biti registrovane u sistemu e-imovine.

Nekapitalna imovina u iznosu od 74.977€ nije registrovana u registru e-imovina, kao ni kapitalna imovina u iznosu od 45.829€ nije registrovana u računovodstvenom registru imovine u ISFUK-u. Kao rezultat toga, nefinansijska imovina prikazana u godišnjim finansijskim izveštajima bila je potcenjena ukupno za 120.806€. Nakon završetka revizije, dobili smo dokaze od opštine da je u 2025. godini kapitalna imovina u vrednosti od 45.829 evra evidentirana u registru knjigovodstva imovine u KFMIS-u.

To se dogodilo zbog nemara službenika odgovornih za registraciju nefinansijske imovine.

Uticaj Ne registracija nefinansijske imovine uticala je na neuspeh da se imovina pravilno i tačno izvesti u godišnjim finansijskim izveštajima.

Preporuka B2 Predsednik treba da ojača Unutrašnje kontrole u upravljanju imovinom i sprovede pregled i obezbedi potpunu i tačnu registraciju

imovine u računovodstvenim registrima, i izvrši revalorizaciju celokupne liste imovine opštine.

Odgovor rukovodstvo entiteta (slažu se).

2.2 Pitanja koja utiču na zaključak usklađenosti

Pitanje A2 – Nedostatak u izvršenju ugovora sa fiksnom cenom

Nalaz	<p>Uredba br. 002/2024 o dopuni i izmeni Uredbe br. 001/2022 o javnim nabavkama, član 54.15, pojašnjava da kad god UA ne znaju indikativne količine, ugovore po jediničnim cenama, dopunski pristup mora da odredi težine na osnovu važnosti svake „kategorije usluga“ ili svake „stavke“ kako bi UA mogao da odredi koja je ponuda sa najnižom cenom. U ovim slučajevima, prag ili plafon +/- 30% se ne primenjuje. S obzirom na činjenicu da se ponderisanje kategorija mora izvršiti na osnovu težine i značaja odgovarajuće kategorije, to znači da se ostvarena (potrošena) vrednost ne može razlikovati od odnosa prema težini koja je prvo bitno data u tenderskom dosjeu.</p>
Uticaj	<p>Javni ugovor sa ugovorenom cenom „Reparacija i održavanje puteva i reka u LZ Gornja Klina, Prekaz, Turičec, Polac, Čirez, Runik, Likovac, Rezala“, ukupno je realizovano po planiranoj vrednosti, međutim, planirani troškovi za prvu kategoriju ponderisani za 65% ili 910.000€, realizovani su u iznosu od 1.207.898€, što je iznad dozvoljenog limita za 297.898€, odnosno 33%. Dalje, kategorija 3 sa težinom od 3% ili 42.000€ uopšte nije realizovano uopšte, dok je kategorija 2 sa težinom od 7% ili 98.000€ realizovano samo 0,7% ili 6.749€.</p>
Preporuka A2	<p>To se dogodilo zbog nedostataka u tačnom planiranju potreba i nedostatka odgovarajućih kontrola od strane nadzornika ugovora i direktnih nadzornika u praćenju projekata.</p> <p>Neuspeh u održavanju procenta ili ponderiranja ugovorenih kategorija uzrokuje dodatne budžetske troškove jer je odnos ponderisanja bio glavni faktor u izboru najjeftinije ponude ili tendera tokom postupka nabavke.</p> <p>Predsednik treba da osigura, preko jedinica koje podnose zahteve i odeljenja za nabavke, da prilikom pripreme zahteva i tenderskih dosjeva za okvir ugovora o javnoj nabavci prema ponderisanju, oni igraju aktivnu ulogu u utvrđivanju stvarnih potreba. Takođe postoji potreba za aktivnijim nadzorom tokom izvršenja ugovora od strane rukovodioca ugovora, tako da ostvarena vrednost kategorije ne prelazi težinu ili granicu ugovorene vrednosti.</p>

Odgovor rukovodstvo entiteta (slažu se).

Pitanje B3 - Neblagovremeno plaćanje obaveza i dodatnih budžetskih troškova zbog sudskeih i izvršnih odluka

Nalaz	član 41. Finansijskog pravvila br. 01/20213/MF o potrošnji javnog novca, predviđa da budžetska organizacija mora platiti bilo koji račun koji važi za plaćanje prihvaćenih radova, roba i usluga u roku od 30 kalendarskih dana od dana prijema fakture.
	U 16 slučajeva, fakture u vrednosti od 449.008€ nisu plaćene u zakonskom roku od 30 dana od dana prijema. Kašnjenja su se kretala od 7 dana do 180 dana.
	Takođe, prema registru koji je dostavila Opština, tokom 2024. godine, kao rezultat izvršnih postupaka i sudskeih odluka o neblagovremenom plaćanju obaveza prema izvođačima radova, kao i obaveza iz kolektivnog ugovora za obrazovno osoblje, u ime kamata, izvršnih taksi i drugih sudskeih troškova, plaćeni su dodatni troškovi u iznosu od 436.423€.
	To se dogodilo zbog nepravilnog upravljanja obavezama i pristupa obavezama bez obezbeđivanja potrebnih budžetskih sredstava.
Uticaj	Kašnjenje u plaćanju u roku utiče na opštino da bude predmet tužbi od strane ugovarača, uzrokujući dodatne finansijske troškove zbog sudskeih postupaka.
Preporuka B3	Predsednik treba da ojača kontrolu u upravljanju obavezama i osigura da se obaveze prema ugovaračima plaćaju u rokovima, čime se izbegavaju dodatni troškovi zbog sudskeih postupaka.

Odgovor rukovodstvo entiteta (slažu se).

Pitanje A3 - Slabosti u procesima subvencionisanja NVO-a i pojedinačnih korisnika

Nalaz	Unutrašnja uredba o subvencionisanju br. 01-400/01-003/689/20 od 04.12.2020. godine, član 20. Subvencije za kulturu, omladinu i sport, tačka 1.3.5, propisano je sljedeće: Dokumenti koji se moraju dostaviti prilikom podnošenja zahteva za dodelu subvencija uključuju, između ostalog: izveštaj o spoljnoj reviziji klubova koji u kalendarskoj godini ostvaruju korist od iznosa preko (5) hiljada €. Takođe, član 5., stav 2. iste uredbe precizira da korisnik subvencija može biti samo jednom godišnje fizičko i pravno lice, sa izuzetkom predmeta za fizička lica u oblasti zdravstva, za potrebe oporavka i sigurnosti hrane (socijalna zaštita) i u oblasti poljoprivrede. Nadalje, član 13. istog propisa precizira da Opština dodeljuje stipendije studentima, učenicima, deficitarnom obrazovanju, učenicima sa posebnim potrebama, takmičenjima ili kvizovima, izdavaštvu knjiga, učenicima koji su pokazali dobre rezultate na nacionalnom i međunarodnom
--------------	--

nivou.

Nadalje, u skladu sa Uredbom MF. nr. 04/2017 o kriterijumima, standardima i procedurama javnog finansiranja NVO, članom 13. kriterijumima javnog poziva i potrebnom dokumentacijom, tačka 1. Javni poziv treba da sadrži sledeće informacije: 1.1. smernice poziva za kandidate, uključujući kriterijume za odabir korisnika.

Prilikom testiranja procedura subvencionisanja NVO-a i pojedinačnih korisnika, identifikovali smo sledeće nedostatke:

- U tri (3)⁵ slučaja subvencionisanja NVO-a iz oblasti kulture, omladine i sporta, u ukupnoj vrednosti od 40.400€, korisnici nisu ispunili kriterijum utvrđen unutrašnjom uredbom o subvencioniranju. To je zato što nisu dostavili izveštaj o spoljnoj reviziji u skladu sa opštinskim propisom. Za iste slučajeve, Opština nije objavila vodič za podnosioce zahteva u relevantnim pozivima.
- U postupku subvencionisanja projekta "Svenacionalni festival albanske rapsodije", u iznosu od 17.800€, utvrdili smo da je Opština subvencionisala ovu NVO još dva puta u kalendarskoj 2024. godini, uprkos činjenici da prema kriterijumima relevantne regulative, ona može biti korisnik subvencija samo jednom godišnje. Ukupna vrednost subvencija u toku godine iznosila je 33.700€.
- U isplati na ime stipendija studentima, Opština je finansirala prevoz učenika sa posebnim potrebama i lošim ekonomskim uslovima u vrednosti od 3.500€. Isplata je izvršena na osnovu rešenja direktora Opštinske direkcije za obrazovanje, dok je korisnik bio fizičko lice koje su roditelji učenika odabrali potpisom, a ne pravnim postupkom za izbor korisnika.

To se dogodilo kao rezultat nesprovođenja relevantnih procedura i regulatornih akata od strane odgovornih lica tokom postupaka javnog poziva i procene zahteva za subvencionisanje.

Uticaj Dodeljivanje subvencija u nedostatu kompletne dokumentacije i suprotno važećim propisima utiče na nejednak tretman podnositaca zahteva, povećava rizik da se sredstva ne koriste efikasno i da se ne postigne svrha subvencije.

Preporuka A3 Predsednik mora osigurati da se procena i odobravanje zahteva za subvenciju vrši u skladu sa kriterijumima utvrđenim u propisima i u zakonskom delokrugu opštine. Takođe, u procesu procene potraživanja dodaje se i nadzor, kako bi se sprečilo odobravanje pomoći u odsustvu neophodne dokumentacije ili u svrhe koje prevazilaze nadležnosti opštine..

Odgovor rukovodstvo entiteta (slažu se).

Pitanje A4 - Bezbednost izvršenja ugovora ne u potrebnom vremenu

Nalaz	<p>U obaveštenju o ugovoru i tenderskom dosijeu za ugovor "Isporuka robe i usluga za potrebe DKOS-a i drugih direkcija u opštini Skenderaj" predviđeno je da odredba o izvršenju bude na period od 37 meseci od dana potpisivanja ugovora.</p> <p>U ugovoru "Isporuka robe i usluga za potrebe DKOS-a i drugih direkcija u opštini Skenderaj", procenjene vrednosti od 220.000€, obezbeđenje izvršenja nije pokrilo rok naveden u obaveštenju o ugovoru i u tenderskom dosijeu od 37 meseci, jer je pobednik tendera ponudio garanciju izvršenja u roku od 13 meseci.</p> <p>Nepoštovanje uslova navedenih u tenderskom dosijeu u vezi sa obezbeđivanjem izvršenja ugovora rezultat je nedostatka adekvatne kontrole od strane ugovornog tela pre potpisivanja ugovora.</p>
Uticaj	<p>Prihvatanje odredbe izvršenja sa kraćim trajanjem rizikuje da ugovorno telo nema dovoljnu finansijsku zaštitu u slučaju neizvršenja ugovora od strane izvođača radova.</p>
Preporuka A4	<p>Predsednik mora osigurati da se ugovori o javnoj nabavci potpisuju samo kada izvođač radova obezbedi sigurnost izvršenja u roku određenom u tenderskom dosijeu.</p> <p>Odgovor rukovodstvo entiteta (slažu se).</p>

Pitanje A5 - Nizak procenat inspekcije imovine za porez na imovinu

Nalaz	<p>Zakon br. 06/L-005 o porezu na nepokretnu imovinu, član 15., predviđa da: "Opština će Inspeksijske aktivnosti vršiti svake godine kod najmanje dvadeset odsto (20%) svih objekata unutar teritorije opštine."</p> <p>Tokom 2024. godine, Opština nije inspektilala ili verifikovala najmanje 20% imovine registrovane na teritoriji opštine. Tokom godine, opština je inspektilala samo 16,4% od ukupnog broja nekretnina.</p> <p>To se dogodilo zbog manjkavih kontrola i nedovoljnih obaveza za verifikaciju imovina u skladu sa zakonskim zahtevima.</p>
Uticaj	<p>Neuspeh u inspekciji imovine rezultira nepotpunim informacijama o trenutnim svojstvima i uticajima na nepravednu i tačnu procenu poreza na imovinu, odnosno sopstvene prihode manje od poreza na imovinu.</p>

Preporuka A5

Predsednik treba da obezbedi povećane aktivnosti za verifikaciju nekretnina, u skladu sa zakonskim zahtevima, tako da eventualne promene imovine budu integrisane u bazu podataka kako bi odražavale ispravnu poresku obavezu.

Odgovor rukovodstvo entiteta (slažu se).

Pitanje B4 - Neuspeh u proceni učinka ugovarača putem platforme za e-nabavku od strane menadžera ugovora

Nalaz

članom 70., stav 25, Uredbe (001/2022) o javnim nabavkama, propisano je da je direktni nadzornik menadžera ugovora odgovoran za razmatranje, odobravanje i sprovođenje evaluacije učinka izvođača radova koji su završili platformu za e-nabavke od strane rukovodilaca ugovora pod njegovim nadzorom.

Takođe, tačka 61. Uredbe i Operativnih smernica za javne nabavke zahteva da se evidencija o upravljanju ugovorima priprema, održava i arhivira u modulu za upravljanje ugovorima u sistemu elektronskih nabavki.

Za devet (9)⁶ završenih ugovora o javnoj nabavci, rukovodioci projekata i supervizori i menadžeri nisu procenili učinke izvođača radova u modulu za upravljanje ugovorima na platformi e-nabavke. Takođe, čak i u deset (10) ugovora za robu i usluge, menadžeri ugovora nisu arhivirali podatke o ugovorima putem elektronskog sistema javnih nabavki.

To se dogodilo zbog nedovoljne kontrole i nesprovođenja regulatornih zahteva za upravljanje i evaluaciju implementacije javnih ugovora.

Uticaj

Ne ažuriranje informacija o sprovođenju projekata u elektronskom modulu onemogućava analizu, praćenje i procenu izvršenja realizacije ugovora o javnoj nabavi. Ovo takođe omogućava da se u budućnosti pojave nedostaci u upravljanju ugovorima.

Preporuka B4

Predsednik mora osigurati da rukovodioci ugovora i direktni nadzorni menadžera, pružaju informacije o implementaciji projekata i ocenjuju performanse izvođača kroz modul za upravljanje ugovorima na platformi e-nabavke.

Odgovor rukovodstvo entiteta (slažu se).

2.3 Ostala pitanja finansijskog upravljanja i usklađenosti

2.3.1 Kapitalne investicije

Konačni budžet za kapitalne investicije iznosi 5.439.268€, a tokom 2024. godine potrošeno je 5.337.594€. Kapitalne investicije se sastoje od ulaganja u putnu infrastrukturu, izgradnju i obnovu zdravstvenih, obrazovnih i kulturnih objekata, vodosnabdevanje, kanalizaciju, rasvetu, mašine, snabdevanje medicinskom opremom itd..

Pitanje A6 - Kašnjenje u realizaciji kapitalnih projekata

Nalaz

Prema članu 70.23 Pravila br. 001-2022 o javnim nabavkama, menadžer ugovora osigurava da privredni subjekt izvršava ugovor u skladu sa odredbama i uslovima navedenim u ugovoru. U ugovorima zaključenim između opštine i privrednih subjekata definisani su rokovi za realizaciju ugovora.

Naši testovi su rezultirali sa tri (3) kapitalna projekta koji nisu realizovani u vremenskom okviru određenom ugovorom. Slučajevi su u sledećim projektima:

- Ugovor o izvođenju radova "Izgradnja fekalne kanalizacije u selima Ćirez, Prelovac, Baks, Krasalić, Kožica, Krasmirovc L=61,184M", ukupne vrednosti 1.190.000€, trebalo je da bude završen do kraja 2020. godine, do završetka u februaru 2023. godine, odnosno sa zakašnjenjem od 25 meseci;
- Ugovor o radovima "Rehabilitacija i funkcionalizacija projekta – Uživajte u gradu pešice u ulici Ilaz Kodra u Skenderaju", vredan 189.117€, trebalo je da bude završen u oktobru 2022. godine, dok ne bude završen u decembru 2023. godine, ili sa zakašnjenjem od 12 meseci; i
- Ugovor "Kupovina motorne opreme za održavanje grada Srbice", u iznosu od 163.000€, isporuka je morala biti završena u roku od 30 dana, dok je oprema isporučena sa zakašnjenjem od 3 meseca.

To je bilo zbog nedovoljne kontrole od strane menadžera ugovora, ali i zbog manjka budžeta uzrokovanoj isplatama od strane fonda za kapitalna ulaganja zbog sudske presude.

Uticaj

Kašnjenja u realizaciji projekata utiču na ne ostvarenje ciljeva opštine, kao i na nemogućnost korišćenja ovih projekata, koji su na usluzi građanima opštine.

Preporuka A6

Predsednik treba da ojača Unutrašnje kontrole u upravljanju

ugovorima kako bi se osiguralo da se javni ugovori izvršavaju u skladu sa rokovima i ugovornim uslovima.

Odgovor rukovodstvo entiteta (slažu se).

2.3.2 Potraživanja

Potraživanja prikazana u 2024 GFI ukupno iznose 1,821,029€. Vrednost potraživanja uglavnom se sastoji od poreza na imovinu i zemljište (79%), opštinskih poreza na poslovanje (11%) i (10%) zakupnine od korišćenja imovine..

Pitanje C1 - Nedostaci u upravljanju potraživanjima

Nalaz

Ugovorom br. 05/353-10 o zakupu poslovnog prostora, članom 2. propisano je: "Primalac zakupa prostorija je dužan da plati zakupninu koju odredi Opština u redovnom roku za svaki mesec, po mogućnosti do 5. u narednom mesecu, preko Imovinskog odreda ove direkcije na dodeljenom računu budžeta opštine" Takođe, u Ugovoru br. 05/464-213 o dodeli javnog zemljišta u privremeni zakup, članom 3. propisano je: "Korisnik javnog zemljišta dužan je da plaća godišnju zakupninu (rentu) po m² za svaku godinu prema taksi utvrđenoj važećim opštinskim propisom, u suprotnom zbog neplaćanja zakupnine zemljište će biti oduzeto iz upotrebe, dok će se preostali dug tražiti po zakonu putem suda".

Opština nije efikasno upravljala potraživanjima za zakup i zakup od korišćenja javne imovine. Naše testiranje je pokazalo da, u dva slučaja za zakupninu od javne imovine u iznosu od 22.870€, i jedan slučaj iz zakupnine za korišćenje javne imovine u iznosu od 7.450€, opština je obavestila zakupce o plaćanju njihovih neizmirenih obaveza prema opštini, ali ne i o drugim pravnim radnjama u roku od 2024. godine za naplatu duga. Ukupni dug za zakupnine i zakup od javne imovine porastao je na 167.151€, za razliku od 2023. godine koji je iznosio 153.717€.

To se dogodilo zbog nepravilnog funkcionisanja unutrašnjim kontrola u upravljanju naplaćivanja.

Uticaj

Ne naplaćivanje potraživanja odražava manji stepen budžeta iz sopstvenih prihoda. Shodno tome, to može uticati i na ostvarivanje ciljeva opštine, sprečavajući ulaganja u projekte koji se finansiraju iz ovih fondova.

Preporuka C1

Predsednik treba da preduzme mere za unapređenje funkcionisanja relevantnih jedinica, kako bi se osiguralo bolje upravljanje prihodima i naplatama.

Odgovor rukovodstvo entiteta (slažu se).

3 Rezime informacija o planiranju i implementaciji budžeta

U ovom poglavlju dali smo sažetak informacija o izvorima budžetskih sredstava, utrošku sredstava i prikupljenim prihodima, po ekonomskim kategorijama. Ovo je ilustrovano kroz sledeće tabele i grafikona:

Tabela 1. Troškovi prema izvorima budžetskih fondova (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet ⁵	2024 Troškovi	2023 Troškovi	2022 Troškovi
Izvori fondova	18,582,311	21,113,589	20,949,548	18,709,687	14,195,206
Grant Vlade – Budžet	17,283,040	18,467,038	18,359,973	16,257,693	12,543,990
Finansiranje putem zaduživanja	0	0	0	0	129,597
Prenete iz prethodne godine	0	344,429	322,124	417,798	309,371
Sopstveni prihodi	1,299,271	1,688,798	1,658,354	1,607,215	1,197,791
Unutrašnje donacije	0	1,881	0	420,575	0
Spoljne donacije	0	611,442	609,096	6,406	14,456

Konačni budžet je veći od početnog budžeta za 2,531,278€. Ovo povećanje rezultat je odluka Vlade u iznosu od 1.183.999€, promene plana sopstvenih prihoda za 389.527€, prihoda prenesenih iz prethodne godine u iznosu od 344.429€, kao i 613.324€ od donacija.

Opština Skenderaj je u 2024. godini potrošila 99% konačnog budžeta ili 20.949.548€, uz poboljšanje od 1% u odnosu na 2023. godinu kada je realizacija iznosila 98%. Objasnjenja za trenutnu poziciju su detaljno opisana u nastavku.

Tabela 2. Potrošnja fondova prema ekonomskim kategorijama (u €)

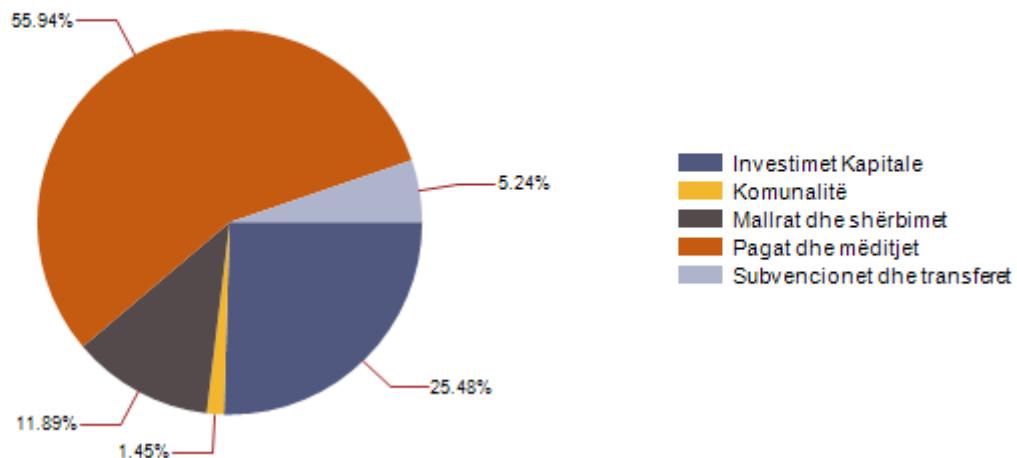
Opis	Početni budžet	Završni budžet ⁵	2024 Troškovi	2023 Troškovi	2022 Troškovi
Trošenje fondova prema ekonomskim kategorijama	18,582,311	21,113,589	20,949,548	18,709,687	14,195,206
Plate i Dnevnice	10,529,849	11,720,442	11,719,195	9,758,084	8,127,199
Roba i Usluge	2,386,428	2,521,771	2,491,898	2,474,417	1,773,318

Komunalje	289,323	324,127	303,122	317,868	198,310
Subvencije i Transferi	1,002,000	1,107,980	1,097,739	1,407,504	803,249
Kapitalne Investicije	4,284,711	5,439,268	5,337,594	4,751,813	3,293,129
Rezerve	90,000	0	0	0	0

Objašnjenja za promene u budžetskim kategorijama su data u nastavku:

- Budžet za plate je povećan za 1.190.593€. Na povećanje su uticale odluke vlade da pokrije budžetski nedostatak prouzrokovani isplatama sudske odluke u iznosu od 1.183.999€ i 6.595€ iz donacija. Budžetski Troškovi u ovoj kategoriji na kraju godine iznosili su 100%.
- Budžet za robu i usluge povećan je za 135.343€. Na povećanje je uticala promena plana sopstvenih prihoda za 131.551€, prenos prošlogodišnjih prihoda za 1.826€ i donacije od 1.966€. Realizacija budžeta ove kategorije na kraju godine iznosila je 98,8%.
- Konačni budžet za komunalne usluge povećan je za 34.804€. Na povećanje je uglavnom uticao prenos prošlogodišnjih prihoda za 19.804€ i povećanje plana sopstvenih prihoda za 15.000€. Realizacija budžeta u ovoj kategoriji na kraju godine iznosila je 93,5%.
- Budžet za subvencije i transfere povećan je za 105.980€. Na povećanje je uticala promena godišnjeg plana sopstvenih prihoda za 79.837€, u odnosu na prošlogodišnji prihod od 25.032€ i 1.111€ od donacija. Budžet ove kategorije je realizovan za 99,1%.
- Budžet za kapitalne investicije povećan je za 1.154.557€. Na povećanje su najviše uticali prijem donacija u iznosu od 603.652€, prihodi preneseni iz prethodne godine u iznosu od 297.767€, promena godišnjeg plana sopstvenih prihoda za 163.139€ i preraspodela 90.000€ iz rezervne kategorije. Budžet ove kategorije je realizovan 98,1%. Program javnih investicija obuhvata 56 kapitalnih projekata tekuće godine i prethodnih godina. Projekti su uglavnom posvećeni ulaganjima u putnu infrastrukturu, javno osvetljenje, sportske dvorane, izgradnju i renoviranje zdravstvenih, obrazovnih i kulturnih objekata, vodosnabdevanje, kanalizaciju, rečne mreže, parkove, maštine, snabdevanje medicinskom opremom, drugu opremu itd.

Grafiku 1. Shpenzimet sipas kategorive ekonomike për vitin 2024

Prihodi koje je opština ostvarila u 2024. godini iznosili su 1.575.277€, dok je planirano 1.299.271€, što je više od plana za 276.006€. Oni se uglavnom odnose na poreze za građevinske dozvole, poreze na imovinu, prihode od korišćenja javne imovine, učešća, kao i druge opštinske poreze. U odnosu na prethodnu godinu, nivo naplate prihoda smanjen je za 211.161€, što uglavnom pripada poreskim prihodima, odnosno porezu na imovinu.

U 2024. godini, Opština je imala koristi od 120,626€ prihoda od saobraćajnih kazni, 20,345€ od sudskih kazni i 90€ od Agencije za šumarstvo, ili ukupno 149,061€. Ovi prihodi nisu uključeni u tabelu ispod, jer ih planiraju i prikupljaju nadležne institucije, dok se Opštini raspoređuju tromesečno u toku godine za realizaciju plaćanja.

Tabela 3. Prihodi (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2024 Prijemi	2023 Prijemi	2022 Prijemi
Ukupno prihodi	1,299,271	1,299,271	1,575,277	1,786,438	1,444,554
Poreski prihodi	377,870	377,870	217,509	374,702	336,698
Neporeski prihodi	921,401	921,401	1,357,590	1,411,736	1,107,856
Ostali prihodi	0	0	178		

4 Napredak u implementaciji preporuka

Izveštaj o reviziji GFI-a za 2024. godinu za opštinu Skenderaj rezultirao je sa sedam (7) ključnih preporuka. Opština je pripremila Akcioni plan u kojem se navodi kako će sprovesti date preporuke. O izveštaju o reviziji za 2023. godinu raspravljalo se u skupštini opštine. Takođe, opština je takođe pripremila periodični izveštaj o napretku u sprovođenju revizije za 2023. godinu. Do završetka naše revizije za 2024. godinu, jedna (1) preporuka je sprovedena; jedan (1) u procesu izvršenja, četiri (4) nisu sprovedeni, a jedan (1) više nije izvršen, kao što je navedeno u Grafikon 2, ispod. Za potpuniji opis preporuka i kako su adresirani, pogledajte Tabelu 3 (ili Tabela preporuka).

Grafikon 2. Napredak u sprovođenju preporuka iz prethodne godine

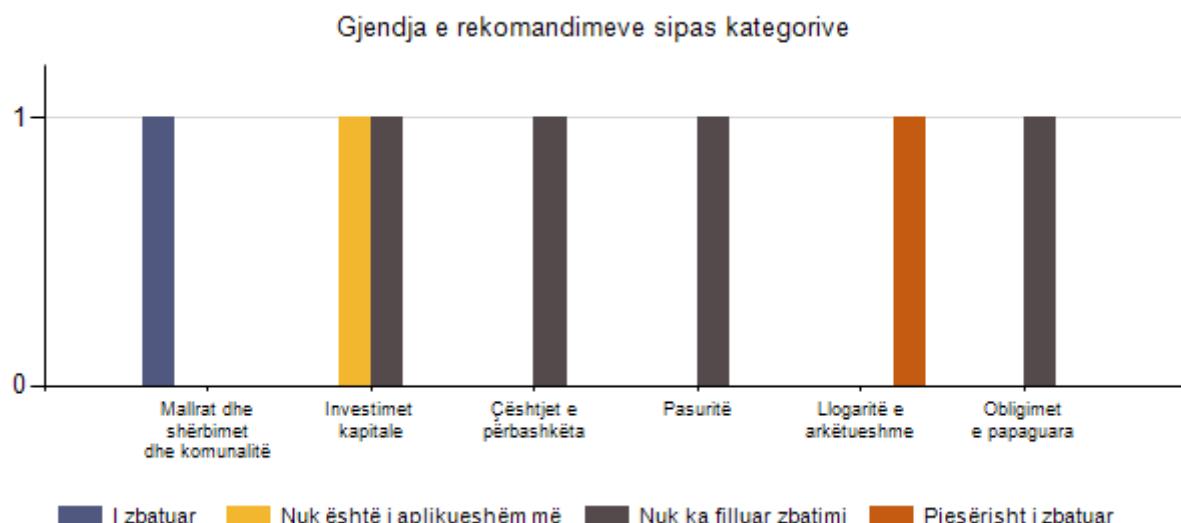

Tabela 4 Rezime preporuka iz prethodne godine

Br.	Polje revizije	Preporuke za 2023	Preduzete radnje	Status
1.	Robe i usluge i komunalije	Predsednik mora da obezbedi da prijem kupljene robe vrši samo ovlašćena komisija, da potvrdi da su zalihe prihvaćene u skladu sa kvalitetom i količinom predviđenim ugovorom..	Akcije su preduzete.	Sprovedena
2.	Kapitalne investicije	Predsednik treba da zatraži od svih projektnih menadžera da osiguraju da će se upravljanje ugovorima održavati i arhivirati u elektronskom sistemu javnih nabavki.	Nikakva akcija nije preduzeta.	Implementacija nije počela.
3.	Kapitalne investicije	Predsednik mora da obezbedi da su unutrašnje kontrole ojačane u procesu izvršenja plaćanja. Uplate	To više nije primenljivo.	Više nije primenljivo

		moraju biti obrađene prema hronologiji događaja i u punoj saglasnosti sa koracima definisanim finansijskim pravilom za trošenje javnog novca.		
4.	Zajednička pitanja	Predsednik mora osigurati da se rashodi planiraju u odgovarajućim budžetskim izdvajanjima ili da se sredstva preraspodele tako da se plaćanje i evidentiranje troškova izvrši prema odgovarajućim ekonomskim kodovima.	I ove godine postoje pogrešne klasifikacije troškova.	Implementacija nije počela.
5.	Imovina	Predsednik mora ojačati unutrašnje kontrole u upravljanju imovinom i izvršiti pregled i obezbediti potpunu i tačnu registraciju imovine u računovodstvenim registrima, i izvršiti ponovnu procenu celokupne liste imovine opštine.	I ove godine postoji potcenjivanje imovine u godišnjim finansijskim izveštajima.	Implementacija nije počela.
6.	Potraživanja	Predsednik mora preuzeti mere za poboljšanje funkcionisanja relevantnih jedinica, kako bi se obezbedilo bolje upravljanje prihodima i potraživanjima.	Preduzete su akcije na nekoliko vrsta potraživanja.	Delimično sprovedena
7.	Neizmirene obaveze	Predsednik mora da obezbedi bolje planiranje budžetskih sredstava, kao i pokretanje postupaka trošenja samo kada sredstva budu na raspolaganju kako bi se otklonila kašnjenja u plaćanju računa ili kako bi se izbegle eventualne tužbe privrednih subjekata.	I ove godine imamo slučajeve neblagovremenog plaćanja obaveza.	Implementacija nije počela.

Vlora Spanca, Generalna Revizorka

Blerina Krasniqi, Direktorka revizije

Ilir Abazi, Vođa tima

Ardian Bytyqi, član tima

Edon Kabashi, član tima

Dodatak I: Pismo potvrde

REPUBLIKA E KOSOVËS/REPUBLIKA MASHTRA/REPUBLIC OF KOSOVO
KUVENDI KOMUNAL/ASSAMBLEY OF MUNICIPALITY/SKUPŠTINA OPŠTINE
SKENDERAJ
Nº 04-052/01-002J849/125
Data 24.06.2025

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Kuvendi i Komunës Skenderaj
Skupština Opštine Skenderaj
Skenderaj Municipal Assembly

Zyra e Kryetarit /Kabinet Predcëdnika / Office of the Mayor

LETËR E KONFIRMIMIT

Për pajtueshmërinë me gjetjet e Auditorit të Përgjithshëm për vitin 2024 dhe për zbatimin e rekomandimeve

Për: Zyrën e Kombëtare të Auditimit

Të nderuar,

Përmes kësaj shkrese, konfirmoj se:

- kam pranuar draft reportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për auditimin e Pasqyrave Financiare të Komunës së Skenderajt, për vitin 2024 (në tekstin e mëtejmë “Raporti”);
- pajtohem/ nuk pajtohem/ pajtohem pjesërisht/ me gjetjet dhe rekomandimet dhe nuk kam ndonjë koment për përbajtjen e Raportit; si dhe (kjo pikë përshtatet nga entiteti)
- brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t'ju dorëzoj një plan të veprimit për zbatimin e rekomandimeve, i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për zbatimin e tyre.

Fadil Nura

Kryetar i Komunës së Skënderajt,

Data 23.06.2025, Skenderaj

Dodatak II: Objasnjena razlicitih vrsta misljenja revizije primenjenih od strane NKR i drugih delova Godisnjeg Izvestaja

Izveštaj revizora o finansijskim izveštajima⁷ treba da sadrži jasnu izjavu misljenja koja se odnosi na finansijske izveštaje, na osnovu zaključaka izvedenih iz dokaza dobijenih tokom revizije. Kada se revizija vrši i radi procene usaglašenosti sa drugim zakonima i propisima, revizori imaju dodatnu odgovornost da izveštavaju o usklađenosti sa vlastima⁸, rezultirajući zaključkom o usaglašenosti.

U cilju utvrđenja da li je misljenje o finansijskim izveštajima modifikovano ili nije modifikovano, revizor treba da obezbedi da rezultati revizije uključuju otkriveni ne materijalni ili otvorene druge nepravilne izjave proširene ili jedan (ili više) moguće pretpostavljenom u slučaju ograničenja delokruga.

Pogrešno prikazivanje je razlika između prijavljenog iznosa, klasifikacije, prezentacije ili obelodanjivanja artikla finansijskog izveštaja i količine, klasifikacije, prezentacije ili obelodanjivanja koja zahteva da artikal bude u skladu sa primenljivim okvirom finansijskog izveštavanja. Pogrešna prikazivanja mogu nastati iz greške ili prevare.

(odlomak od MSVIR 200)

Forma misljenja

Ne-modifikovano misljenje

Formuliše se kada nisu pronađene pogrešne izjave ili neusklađenosti ili su pronađene pogrešne izjave ili neusklađenosti, jedna ili objedinjena, što nije jednaka sa ili ne premašuje nivo materijalnosti finansijskih izveštaja u celini ili pogrešnih prikazivanja i/ili odstupanja otkrivena u određenoj klasi transakcija nije jednaka ili premašuje nivo najnižeg materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija. Takođe se formuliše ako nema ograničenja obima ili kada ograničenje obima ne može dovesti do izbegavanja značajnih pogrešnih prikazivanja i / ili ne usklađivanja.

Ograničenje obima nastaje kada revizor nije u mogućnosti da prikupi dovoljno revizijskih dokaza da bi zaključio da finansijski izveštaji u celini su slobodni od materijalnog pogrešnog prikazivanja.

Revizor treba da izrazi jedno **ne-modifikovano misljenje** revizije ukoliko se zaključi da su finansijski izveštaji pripremljeni, sa svih materijalnih gledišta u skladu sa važećim finansijskim okvirom.

Modifikovanje mišljenja u revizorskom izveštaju

Revizor treba da modifikuje mišljenje revizije na revizorskom izveštaju ukoliko se zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalno pogrešnih prikazivanja i/ili ne usklađenost, revizor treba da modifikuje mišljenje u izveštaju revizije. Modifikovana mišljenja mogu biti:

- Modifikovane (kvalifikovane)
- Protivne, ili
- Odbijene

Kvalifikovano mišljenje

Formuliše se kada se otkriju pogrešna prikazivanja i / ili odstupanja, pojedinačni ili agregat koji je jednak ili premašuje nivo značajnosti finansijskih izveštaja u celini ili kada su pogrešna prikazivanja i / ili neslaganja otkrivena unutar date klase transakcija jednak ili prevaziđe nivo niže značajnosti utvrđenog za tu klasu transakcija. Takođe je formulisan ako ne postoji ograničenje obima koje ne može dovesti do izbegavanja značajnih pogrešnih prikazivanja.

Protivno mišljenje

Formuliše se kada se otkriju pogrešna prikazivanja i / ili neusklađenosti, pojedinačna ili agregat, što premašuje nivo značajnosti finansijskih izveštaja u celini ili kada se pogrešno prikazivanje i / ili neusaglašenosti otkrivena u okviru određene klase transakcija daleko premašuju nivo nižeg materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija.

“Rasprostranjena” je termin koji se koristi u kontekstu grešaka i / ili neusklađenosti da bi se opisali efekti grešaka i / ili neusklađenosti na finansijske izveštaje ili potencijalni efekti grešaka i / ili neusklađenosti na finansijskim izveštajima, ako postoje takvi, koji nisu otkriveni zbog nemogućnosti pribavljanja dovoljno adekvatnih revizorskih dokaza. Rasprostranjeni efekti u finansijskim izveštajima su oni koji su, po revizorovoj proceni:

- a) Ne ograniče se samo na elemente, račune ili određene stavke finansijskih izveštaja
- b) Ako se tako ograniče, predstavljati ili može predstavljati značajan deo finansijskih izveštaja; ili
- c) U vezi sa obelodanjivanjima, su od suštinskog značaja za razumevanje finansijskih izveštaja.

Odricanje od mišljenja

Formuliše se kada ograničenje obima, tj. nemogućnosti da obezbede dovoljne odgovarajuće revizorske dokaze, je materijalne ili raširene prirode.

Paragrafi Isticanja Pitanja i paragrafi Ostalih Pitanja na revizorskem izveštaju

Ukoliko revizor smatra potrebnim da skrene pažnju na pitanje prikazano ili obelodanjeno na finansijskim izveštajima koja je od velikog značaja za njihovo razumevanje finansijskih izveštaja, ali postoje dovoljno prikladnih dokaza da to pitanje nije materijalno pogrešno prikazano na finansijskim izveštajima, revizor će u revizorskem izveštaju uključiti jedan paragraf o Isticanju Pitanja. Isticanje Pitanja se treba odražavati samo na informaciju prikazanu ili obelodanjenu na finansijskim izveštajima.

Paragraf o isticanju pitanja treba:

- da se uključi odmah nakon mišljenja revizije;
- da koristi naslov "Isticanje Pitanja" ili neki drugi prikladni naslov;
- da uključi jasnu referencu na pitanje koje se ističe i da naznači gde se mogu naći relevantna obelodanjivanja na finansijskim izveštajima koja u potpunosti opisuju to pitanje; i
- ukazati da revizorsko mišljenje nije modifikovano u odnosu na istaknuto pitanje.

Ukoliko revizor smatra neophodnim da komunicira određeno pitanje, osim onih koje su predstavljene ili obelodanjene u finansijskim izveštajima, koja po prosudi revizora je važna za korisniku u cilju shvatanja revizije, odgovornosti revizora ili revizorski izveštaj, a pod uslovom da to nije zabranjeno zakonom ili pravilima, treba da se pripremi paragraf sa naslovom "Ostala Pitanja", ili nekim drugim pogodnim naslovom. Ovaj paragraf treba da se pojavi odmah iza mišljenja i nakon svakog pasusa kod Isticanja Pitanja.

Završne beleške

- ¹ Usklađenost sa vlastima – usklađenost sa svim relevantnim zakonima, pravilima, propisima, standardima i dobrom praksama u javnom sektoru
- ² Drugi izveštaji su uslov člana 8 Uredbe 01/2017 o Godišnjem Finansijskom Izveštavanju
- ³ Kolektivno referisanih kao usklađenost sa vlastima
- ⁴ Pitanje A i Preporuka A - znači nova pitanja i preporuke
Pitanje B i Preporuka B - znači ponovljena pitanja i preporuke
Pitanje C i Preporuka C- znači delimično ponovljena pitanja i preporuke.
- ⁵ NVO Skenderaj živi sa 17.800€, F.K Drenica sa 13.000€, K.F Drenica & Tradita sa 9.600€ i Anita Sinani 3.500€.
- ⁶ Javni ugovori u postupku javne nabavke: Izgradnja fekalne kanalizacije u selima Qirez, Prellovacc, Baks, Krasalić, Kožica, Krasmirović u iznosu od 1.190.000€, Popravka i održavanje puteva i reka u BL Gornji Kline, Prekaz, Turičec, Polac, Kirež, Runik, Likon i Rrezala u iznosu od 1.400.000€, Kanalizacioni radovi u BL Gornja Kлина, Prekaz, Turičec, Polac, Kirež, Runik, Likoc i Rrezalo u iznosu od 525.001€, Nabavka motorne opreme za održavanje grada Srbice u iznosu od 163.000€, Nabavka medicinske opreme za GCPM u iznosu od 317.898€, Uređenje korita reke Kline u iznosu od 221.590€, Rehabilitacija i funkcionalizacija projekta – Uživanje u gradu pešice ulicom Ilaz Kodra u iznosu od 172.488€, Izgradnja igrališta u školama opštine Skenderaj u iznosu od 59.904€, Izgradnja planinarskih staza u selima Kučica, Čičavica, Radišovo, Tušila, faza II u iznosu od 54.833€.
- ⁷ Završni Budžet – odobreni budžet od strane Skupštine koji je kasnije prilagođen od strane Ministarstva Finansija
- ⁸ Finansijski izveštaji javnog sektora takođe uključuju izveštaj(e) o izvršenju budžeta
- ⁹ Usklađenost sa vlastima: usklađenost sa zakonima, propisima, standardima ili dobrom praksama.